



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 295/2014-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka prerokoval prijatú sťažnosť M. T., zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Holičom, Advokátska kancelária, Lužická 7, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 1/2007 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 10 C 149/1996) a takto

r o z h o d o l :

Základné právo M. T. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 1/2007 v období po vydaní nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 282/06-22 z 3. novembra 2006 p o r u š e n é n e b o l o .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. mája 2014 doručená sťažnosť M. T. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Holičom, Advokátska kancelária, Lužická 7, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 1/2007 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 10 C 149/1996).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«Sťažovateľka podala dňa 13.06.1996 na Okresnom súde Bratislava III. návrh na začatie konania, ktorým sa domáhal určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a mzdové nároky, ktoré konanie bolo pôvodne vedené pod sp. zn. 10 C 149/1996 na Okresnom súde Bratislava III. Dnes je spor vedený pod sp. zn. 16 C 1/2007 na základe rozhodnutia NS SR sp. zn. 5 Ndob 2/2007-73 zo dňa 28.3.2007, ktorým súd určil, že vo veci konať je príslušný Okresný súd Bratislava III.

Skutkový stav konania vo veci do podania návrhu dňa 13.6.1996 je opísaný v „Sťažnosti“ zo dňa 13.8.2006, doručenej ÚS SR dňa 15.8.2006, vedenej pod sp. zn. III. ÚS 282/2006.

Ako je uvedené vyššie, sťažovateľka sťažnosťou namietala porušenie svojich základných ľudských práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa Čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

O sťažnosti, Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len ÚS) „NÁLEZOM“ pod sp. zn. III. ÚS 282/2006, dňa 3.11.2006 takto rozhodol :

1. Základné právo M. T. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III. v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 149/96 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III. v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 149/96 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov. ...

Pretože Okresný súd Bratislava III., do dnešného dňa nerešpektoval rozhodnutie ÚS SR č. III. ÚS 282/06-22 v bode 2, podávam opakovane túto sťažnosť, ktorou napádam obdobie od 15.8.2006, (kedy bola sťažnosť doručená ÚS SR) a namietam opakovane porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Sťažnosťou proti žalovanému SKP, ŽELSTAV, A-Z, s.r.o., sa domáhala, a stále domáha porušenia svojho práva z dôvodu absolútnej neplatnosti, nezákonne zrušeného pracovného pomeru a mzdové nároky.»

Sťažovateľka poukazuje na celkovú dĺžku konania, ktoré trvá už takmer 18 rokov a dosiaľ nie je právoplatne skončené, a na opakovanú nečinnosť okresného súdu po vydaní nálezů ústavného súdu č. k. III. ÚS 282/06-22 z 3. novembra 2006 navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti takto rozhodol:

„Okresný súd Bratislava III. v konaní sp. zn. 16 C 1/2007 porušil (opakovane) v čase od 15.8.2006 základné ľudské právo sťažovateľky na prejednanie jej veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj prejednanie jej veci spravodlivo a v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Ústavný súd SR, prikazuje Okresnému súdu Bratislava III. v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 1/2007 konať bez zbytočných prietáhov v spravodlivom procese pri dodržiavaní zákonov, Ústavy SR a Dohovoru.

Sťažovateľke M. T. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 30.000 Eur, ktoré Okresný súd Bratislava III. je povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu advokáta JUDr. Jozefa Holiča..., a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti Nálezů Ústavného súdu SR.

M. T. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 461,772 €, ktoré Okresný súd Bratislava III. je povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu advokáta JUDr. Jozefa Holiča..., a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezů Ústavného súdu SR.“

Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 295/2014 z 11. júna 2014 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 3516/2014 z 30. júna 2014 doručeným ústavnému súdu 7. júla 2014, v ktorom predseda okresného súdu stotožňujúc sa so stanoviskom zákonnej sudkyne v tejto veci uviedol:

„Ako vyplýva z prehľadu procesných úkonov súd po zverejnení nálezu vo veci priebežne konal. Teda v súvislosti s uvedeným sa stotožňujem i s vyjadrením zákonnej sudkyne JUDr. Dagmar Vaverčákovej.

Navrhujem, aby ústavný súd prihliadol predovšetkým na okolnosť, že po náleze ústavného súdu v čase od 04.11.2007 do 21.07.2008 sa spis nachádzal na Krajskom súde v Bratislave resp. na Najvyššom súde SR z dôvodu kompetenčného konfliktu.

Ďalej navrhujem ústavnému súdu, aby prihliadol na okolnosti, ktoré bránili v rozhodnutí vo veci samej na vytýčených pojednávaniach. Pričom sa jednalo o okolnosti spôsobené účastníkmi konania. Dňa 25.09.2008 bolo odročené pojednávanie z dôvodu ospravedlnenia sa titulom práceneschopnosti odporcu, čo predstavuje objektívny dôvod odročenia pojednávania. Pojednávanie dňa 10.11.2008 bolo odročené z dôvodu ospravedlnenia sa navrhovateľky - v danom prípade sťažovateľky.

Pojednávania dňa 05.11.2009 bolo odročené z toho dôvodu, že bezprostredne pred pojednávaním bolo súdu doručené rozhodnutie o zrušení konkurzu.

V tejto súvislosti navrhujem ústavnému súdu, aby prihliadal i na túto okolnosť, keď uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.09.2008 bol zrušený konkurz po splnení rozvrhového uznesenia a týmto uznesením zároveň JUDr. J. J. zbavil funkcie správcu konkurznej podstaty. Voči tomuto uzneseniu bolo podané odvolanie zo strany veriteľov a táto otázka bola vyriešená až uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.07.2010. V tomto období nebolo možné jednoznačne ustáliť okruh účastníka na strane odporcu resp. osobu oprávnenú konať za odporcu. Ďalšou okolnosťou, ktorá mala vplyv na dĺžku konania bola samotná skutočnosť úmrtia správcu konkurznej podstaty JUDr. J. J. Po jeho úmrtí bola za správkyniu konkurznej podstaty uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa

13.12.2011 ustanovená Ing. S. a následne rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 02.03.2012 nový správca JUDr. B. Tieto skutočnosti mali podstatný vplyv na to, že vo veci sa nemohlo meritórne konať prakticky v rokoch 2008 až marec 2012. Po ustálení správcu konkurznej podstaty súd vo veci meritórne konal, keď vytýčil vo veci termín pojednávania na deň 12.12.2012, toto pojednávanie bolo odročené z dôvodu uplatnenej námietky zaujatosti sťažovateľky voči zákonnej sudkyňi. Táto námietka však nebola daná, čo vyplývalo i z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.01.2013 sp. zn. 12NCc 3/2013. V tejto súvislosti sa spis od 16.01.2013 do 30.01.2013 nachádzal na Krajskom súde v Bratislave.

V tomto štádiu na dĺžku konania mali vplyv i neefektívne procesné podania sťažovateľky a to konkrétne jej dovolanie doručené súdu dňa 01.02.2013 proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, ktorým krajský súd rozhodol o nevyhlásení v tom čase sudkyne JUDr. Viery Sládečkovej, ako i odvolanie sťažovateľky voči rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava III, ktorým jej bol vyrubovaný súdny poplatok za námietku zaujatosti. O odvolaní rozhodoval Krajský súd v Bratislave v čase od 19.04.2013 do 11.07.2013 tak, že rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil a Najvyšší súd SR rozhodoval o dovolaní sťažovateľky v období od 19.02.2014 do 02.04.2014 tak, že konanie o dovolaní zastavil. Po vyriešení týchto procesných otázok vo veci bol vytýčený termín pojednávania na 28.05.2014, kde vec bola meritórne prejednaná a pojednávanie bolo odročené na 18.06.2014 keď bol vo veci vyhlásený rozsudok. “

Okresný súd pripojil k vyjadreniu k sťažnosti aj prehľad dosiaľ v napadnutom konaní vykonaných procesných úkonov vypracovaný zákonnou sudkyňou:

„- 04. 01. 2007 - postúpenie spisu Krajskému súdu v Bratislave (pridelené JUDr. Elene Kúšovej 10. 1. 2007)

- 13. 2. 2007 - podanie PZN - nesúhlas s odstúpením spisu Krajskému súdu v Bratislave

- uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Ndob 2/2007 zo dňa 28. 3. 2007 (doručené Krajskému súdu v Bratislave 18. 4. 2007), že na konanie je príslušný Okresný súd Bratislava 3

- postúpenie spisu Krajským súdom v Bratislave na Okresný súd Bratislava 3 - doručené 10. 5. 2007

- úprava 7. 8. 2008 - vytýčenie termínu pojednávania na 25. 9. 2008
- 25. 9. 2008 - termín pojednávania
- 10. 11. 2008 - termín pojednávania
- 15. 1. 2009 - termín pojednávania
- 26. 3. 2009 - dopyt na Krajský súd Bratislava o oznámenie aktuálneho stavu konania vo veci zrušenia konkurzu vyhláseného na majetok odporcu
- 27. 3. 2009 - spis daný na dvojmesačnú lehotu - predložiť s informáciou o stave konania vo veci zrušenia konkurzu na Krajskom súde v Bratislave
- 29. 5. 2009 - oznámenie Krajského súdu v Bratislave o aktuálnom stave konkurzu
- 2. 12. 2009 - dopyt na Krajský súd v Bratislave o oznámenie aktuálneho stavu konania vo veci zrušenia konkurzu vyhláseného na majetok odporcu
- 4. 12. 2009 - spis daný na lehotu 6 mesiacov - predložiť s informáciou o stave konania vo veci zrušenia konkurzu na Krajskom súde v Bratislave
- 7. 6. 2010 - dopyt na Krajský súd v Bratislave o oznámenie aktuálneho stavu konania vo veci zrušenia konkurzu vyhláseného na majetok odporcu
- 15. 6. 2010 - spis daný na lehotu 6 mesiacov - predložiť s informáciou o stave konania vo veci zrušenia konkurzu odporcu na Krajskom súde v Bratislave
- 18. 11. 2010 - dopyt na Krajský súd v Bratislave o oznámenie aktuálneho stavu konania vo veci zrušenia konkurzu vyhláseného na majetok odporcu
- 13. 6. 2011 - spis pridelený zákonnému sudcovi Mgr. Jánovi Stančekovi
- 24. 6. 2011 - dopyt na Krajský súd v Bratislave o oznámenie aktuálneho stavu konania vo veci zrušenia konkurzu vyhláseného na majetok odporcu
- 7. 9. 2011 - pridelenie spisu zákonnej sudkyňi JUDr. Viere Sládečkovej
- 8. 9. 2011 - spis daný na lehotu 3 mesiace – potom zistiť stav konkurzného konania
- 1. 2. 2012 - dopyt na Krajský súd v Bratislave o oznámenie aktuálneho stavu konania vo veci zrušenia konkurzu vyhláseného na majetok odporcu
- 9. 3. 2012 - výzva správcovi konkurznej podstaty odporcu na vyjadrenie, či navrhuje pokračovať v prerušenom konaní
- podanie SKP odporcu zo dňa 20. 3. 2012 - s pokračovaním v súdnom spore nesúhlasí
- od 29. 3. 2012 do 4. 6. 2012 - spis sa nachádzal na Ústavnom súde Slovenskej republiky

- podanie SKP odporcu zo znenia 24. 9. 2012 - súhlas s pokračovaním v súdnom spore
- 24. 10. 2012 - žiadosť SKP odporcu o oslobodenie od súdnych poplatkov
- uznesenie č. k. 16 C 1/2007-176 zo dňa 14. 11. 2012 - priznané oslobodenie od súdnych poplatkov
- 7. 12. 2012 - návrh navrhovateľky na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov
- 12. 12. 2012 - podáme PZN - úprava petitu návrhu
- 12. 12. 2012 - termín pojednávania
- 12. 12. 2012 - podanie navrhovateľky na vylúčenie zákonnej sudkyne JUDr. Viery Sládečkovej z pojednávania a rozhodovania vo veci 16 C 1/2007
- podanie SKP odporcu zo dňa 13. 12. 2012 - námietka vecnej príslušnosti Okresného súdu Bratislava 3
- podanie navrhovateľky z 27. 12. 2012 - odôvodnenie návrhu na vylúčenie zákonnej sudkyne z pojednávania
- 10. 1. 2013 - uznesenie vzor 4 - súdny poplatok za námietku zaujatosti vyrubeny navrhovateľke
- uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 NcC 3/2013-225 zo dňa 16. 1. 2013 (doručené súdu 30. 1. 2013)
- 1. 2. 2013 - vytýčenie termínu pojednávania na 3. 4. 2013
- podanie navrhovateľky zo dňa 1. 2. 2013 - odvolanie voči uzneseniu zo dňa 10. 1. 2013, ktorým bol navrhovateľke zaujatosti vyrubeny súdny poplatok za námietku zaujatosti
- podanie PZN zo dňa 23. 1. 2013 (doručené na súd 18. 2. 2013) - späťvzatie návrhu navrhovateľky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov
- podanie navrhovateľky zo dňa 4. 3. 2013 - dovolanie voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave 2 NcC 3/2013-225 zo dňa 16. 1. 2013
- 7. 3. 2013 - oznámenie zákonnej sudkyne JUDr. Viery Sládečkovej v zmysle § 15 ods. 1 veta prvá a druhá O. s. p. predsedovi súdu
- 14. 3. 2013 - pridelenie spisu zákonnej sudkyne JUDr. Dagmar Vaverčákovej
- 18. 3. 2013 - výzva adresovaná právnemu zástupcovi navrhovateľky

- 19. 4. 2013 - spis predložený Krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľky voči uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti
- uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4 Co 217/2013-286 zo dňa 30. 5. 2013 (doručené súdu 11. 7. 2013)
- 31. 7. 2013 - uznesenie adresované PZN na odstránenie väd dovolania
- podanie SKP odporcu zo dňa 27. 1. 2014 k dovolaniu navrhovateľky
- 19. 2. 2014 - spis predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o dovolaní navrhovateľky
- uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 58/2014 zo dňa 26. 3. 2014 (doručené súdu 2. 4. 2014) o zastavení konania o dovolaní
- 8. 4. 2014 - úprava - predvolanie účastníkov na termín pojednávania na 28.5.2014
- 28. 5. 2014 - termín pojednávania odročený za účelom vyhlásenia rozsudku na 18. 6. 2014
- 18. 6. 2014 - vyhlásený rozsudok“

Zákonná sudkyňa zaujala stanovisko aj k správaniu sťažovateľky ako účastníčky konania, keď v uvedenej súvislosti uviedla:

„Ako zákonná sudkyňa vo veci, ktorá mi bola pridelená generátorom 14. 3. 2013 som postupovala vo veci plynule a bez prietáhov (tak ako aj vyššia súdna úradníčka Mgr. Jitka Dzuríšová). Mám za to, že k prietahom v konaní prispela aj navrhovateľka, ktorá napriek tomu, že som jej právnenému zástupcovi oznámila, že JUDr. Viera Sládečková (ktorú namietala v konaní) už nie je zákonnou sudkyňou, trvala na podanom dovolaní (voči uzneseniu, ktorým ju krajský súd nevyhlásil z pojednávania veci), čím došlo k predĺženiu konania o cca 1 rok. K plynulosti konania pred pridelením veci do môjho oddelenia sa nevyjadrujem.“

K vyjadreniu okresného súdu zaujal stanovisko právny zástupca sťažovateľky podaním doručeným ústavnému súdu 18. júla 2014, v ktorom uviedol:

«Vyjadrenie predsedu súdu aj zákonnej sudkyne (dnes už 5-tej v poradí) sa snažia ospravedlňovať - neospravedlniteľné a čo je iróniou, že chcú z časti prietáhov preniesť vinu na navrhovateľku samú.

To je až prejav arogancie čo od ostatnej sudkyne, ktorá jediná snád' priet'ahy eliminovala vyznieva ako falošná solidarita.

Ved' kompetenčný konflikt vyvolal JUDr. J. J., Správca konkurznej podstaty ŽELSTAV, A-Z, s.r.o. (ďalej len SKP) a súd napriek existujúcemu Stanovisku NS SR sp. zn. Obpj 1/1999 zo dňa 19.03.1999, ihneď vec predkladal na rozhodnutie Krajskému súdu Bratislava hoci vedel, že vo veci je príslušný jedine Okresný súd Bratislava III. (5 Ndob 2/2007-73). Teda vec bola na Krajskom súde v Bratislave absolútne zbytočne.

Navrhovateľke, ako účastníčke konania by malo byť a bolo úplne jedno, či priet'ah spôsobil Okresný súd Bratislava III., nepochopiteľným postúpením veci Krajskému súdu Bratislava, alebo či Krajský súd Bratislava o vecnej príslušnosti rozhodoval pridlho (4 mesiace), celkom 19 mesiacov súd nekonal. Dosiahol svoj zámer, nekonalo právo navrhovateľky sa opäť vzdialilo.

Aj také vyrubenie súdneho poplatku za podanie námietky zaujatosti neobstojí. Ak súd po určení výšky poplatku akceptuje podané odvolanie a nevyhovie odvolaniu, je pre mňa nepochopiteľné, že vec predkladá na rozhodnutie o veci, o ktorej mohlo byť rozhodnuté mimo konania vo veci samej. „Nuž čo, účel svedčí prostriedok.“

Súd predložil odvolanie odvolaciemu súdu, a „opäť nemusel pojednávať a rozhodovať“.

To, že súd reagoval na neprávoplatné rozhodnutie o skončení konkurzu a po zbavení funkcie SKP JUDr. J. J., tiež mohol a mal súd riešiť inak.

Ved' vtedy konkurz skončený nebol, JUDr. J. žil a užíval, si už vyplatených viac ako 65 Mil. Sk. odmeny v neskončenom konkurze, kde prebiehalo ešte niekoľko desiatok súdnych sporov, tak ako na Okresom súde Bratislava III. pod sp. zn. 16 C 1/2007 pred sudkyňou JUDr. Sládečkovou (sa vlastne ani neprejednávalo) s neuveriteľnými priet'ahmi.

Prejav zákonnej sudkyne vyvolával námietky, sťažnosti ale aj rezignujúce a priame psychické a iné zdravotné následky.

Na sťažnosti (už opakovane) a na neuveriteľnom postupe sudkyne (JUDr. Sládečkovej) trváme napriek neobjektívnej snahe nečinnosť a neefektívnosť súdu zmierniť priet'ahy, ktoré boli nie len objektívne, ale zavinené až cieľavedome.»

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. Zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným

spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd vo vzťahu k posudzovanému súdnemu konaniu už v náleze č. k. III. ÚS 282/06-22 z 3. novembra 2006 konštatoval, že namietané konanie, v ktorom sa sťažovateľka domáha určenia, že okamžité zrušenie jej pracovného pomeru z 15. apríla 1996 nie je platné, ako aj náhrady mzdy, nie je po skutkovej ani právnej stránke náročné. S uvedeným konštatovaním sa ústavný súd stotožňuje.

Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania je druhým kritériom pri rozhodovaní, či v konaní pred okresným súdom došlo k zbytočným priet'ahom. V tejto súvislosti ústavný súd dospel k záveru, že aj sama sťažovateľka prispela k predĺženiu namietaného konania v posudzovanom období, keď vzniesla námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi, opakovane robila ďalšie procesné návrhy, ktoré si vyžadovali vydanie procesných rozhodnutí, proti ktorým boli následne podávané riadne aj mimoriadne opravné prostriedky. Ústavný súd pri hodnotení postupu sťažovateľky bral do úvahy aj to, že ako účastníčka konania mala nesporne právo na procesné úkony, ktoré urobila. Ak v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania dochádza k predĺženiu konania, zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba, ale nemožno ju pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04).

Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu z hľadiska posudzovania, či v právnej veci sťažovateľky došlo k zbytočným priet'ahom.

Ústavný súd zo sťažnosti, z jej príloh, zo súdneho spisu predloženého okresným súdom, z vyjadrenia okresného súdu, ako aj zo spisov vedených ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 282/06 a sp. zn. IV. ÚS 260/2012 zistil, že namietané konanie bolo uznesením Mestského súdu v Bratislave č. k. 38 K 111/95-59 z 1. februára 1996 v zmysle § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení platnom k 30. júnu 1996 prerušené bez vydania rozhodnutia o prerušení konania, a to až do 24. septembra 2012, keď správca konkurznej podstaty odporcu okresnému súdu oznámil, že súhlasí s pokračovaním v konaní. V súvislosti s uvedeným ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej nečinnosť súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu tak, ako to je v prípade prerušenia konania, neposudzuje v zásade ako zbytočné priet'ahy v súdnom konaní. Napriek uvedeným účinkom ústavný súd preskúmal postup okresného súdu v namietanom konaní v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 282/06-22 z 3. novembra 2006 (právoplatný 24. novembra 2006) a zistil, že v období prerušeného konania okresný súd opakovane nariad'oval pojednávania a písomne vyzýval správcu konkurznej podstaty odporcu, aby získal jeho stanovisko vo veci pokračovania v namietanom konaní, teda postupoval v súlade s usmernením vysloveným v odôvodnení nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 282/06-22

z 3. novembra 2006 a súčasne na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) opakovane zisťoval aktuálny stav konkurzného konania. Pri posudzovaní postupu okresného súdu v tomto období ústavný súd poukazuje na svoje závery obsiahnuté v odôvodnení uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 260/2012 z 18. mája 2012, ktorým bola sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie identických práv, v tomto konaní odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavný súd tiež zistil, že okresný súd v období po skončení prerušenia namietaného konania vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu v merite veci, napr. nariaďoval pojednávania [12. decembra 2012, 3. apríla 2013 (neuskutočnilo sa z dôvodu zmeny zákonnej sudkyne), 28. mája 2014 a 18. júna 2014], ako aj vykonával úkony v súvislosti s podanou námietkou zaujatosti proti zákonnej sudkyňi, ktorú vzniesla sťažovateľka, musel sa zaoberať návrhom sťažovateľky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov (po dvoch mesiacoch vzaté späť), jej odvolaním proti uzneseniu o zaplatení súdneho poplatku za námietku zaujatosti, odvolaním sťažovateľky proti výzve na preukázanie splnenia predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov. Okresný súd tiež vykonával úkony v súvislosti so sťažovateľkou podaným dovolaním proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 NcC 3/2013 zo 16. januára 2013, ktorým tento rozhodol o nevyhlúčení zákonnej sudkyne z rozhodovania veci (sťažovateľka trvala na podanom dovolaní napriek tomu, že následne došlo k zmene zákonnej sudkyne a išlo o rozhodnutie súdu prvého stupňa, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný nie je), keďže sťažovateľka podala odvolanie aj proti uzneseniu na odstránenie väd dovolania. Na pojednávaní konanom 18. júna 2014 okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom, ktorým návrh sťažovateľky zamietol.

Ústavný súd tiež uvádza, že obdobia (v celkovom trvaní viac ako 4 mesiace), počas ktorých bol spis okresného súdu na krajskom súde, resp. na Najvyššom súde Slovenskej republiky, a to obdobie od 16. januára 2013 do 30. januára 2013 v trvaní 15 dní, obdobie od 19. apríla 2013 do 11. júla 2013 v trvaní takmer 3 mesiace, obdobie od 26. septembra 2013 do 30. októbra 2013 v trvaní 1 mesiac a obdobie od 19. februára 2014 do 2. apríla 2014 v trvaní viac ako 1 mesiac, nemožno pričítať na vrub okresnému súdu.

Ústavný súd tiež konštatuje, že o ojedinelom neefektívnom postupe okresného súdu v posudzovanom období svedčí skutočnosť, že spis predložený krajskému súdu 26. septembra 2013 bol okresnému súdu vrátený 30. októbra 2013 ako nedôvodne predložený na rozhodovanie o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 16 C 1/2007 z 31. júla 2013, ktorým bola sťažovateľka vyzvaná na odstránenie väd dovolania. Predmetné uznesenie bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou, a preto mal okresný súd aplikovať § 374 ods. 4 OSP, v zmysle ktorého sa také rozhodnutie podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca, pričom vec sa odvolaciemu súdu nepredkladá.

Ústavný súd v súvislosti s namietanými priet'ahmi v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 16 C 1/2007 opakovane poukazuje na skutočnosť, že „ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03). V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03) alebo ho odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

Vzhľadom na uvedené, ako aj na skutočnosť, že po prerušení konania okresný súd vo veci meritórne rozhodol po 20 mesiacoch (t. j. po necelom mesiaci po doručení sťažnosti ústavnému súdu, pozn.), ústavný súd nezistil v postupe okresného súdu v namietanom konaní ústavne taký významný priet'ah, ktorý by bolo možné pričítať na vrub okresnému súdu. Postup okresného súdu sa v posudzovanom konaní nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy, a vysloviť tak

porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka v sťažnosti žiadala o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 30 000 €, ako aj náhrady trov konania.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľke je v zmysle čl. 127 ods. 3 ústavy podmienené vyhovením sťažnosti vo veci samej (vyslovením porušenia základných práv alebo slobôd zaručených v ústave alebo v kvalifikovanej medzinárodnej zmluve).

O uložení povinnosti niektorému z účastníkov konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy, rozhoduje ústavný súd podľa „výsledku konania“ (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) zohľadňujúc (obdobne ako v prípade rozhodovania o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia), či bola sťažnosť dôvodná, teda či ústavný súd vyslovil porušenie základných práv alebo slobôd sťažovateľa zaručených v ústave alebo v kvalifikovanej medzinárodnej zmluve vo veci samej.

Keďže v uvedenom prípade ústavný súd sťažnosti sťažovateľky nevyhovel, uvedenými návrhmi sa pri svojom rozhodovaní už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2014